

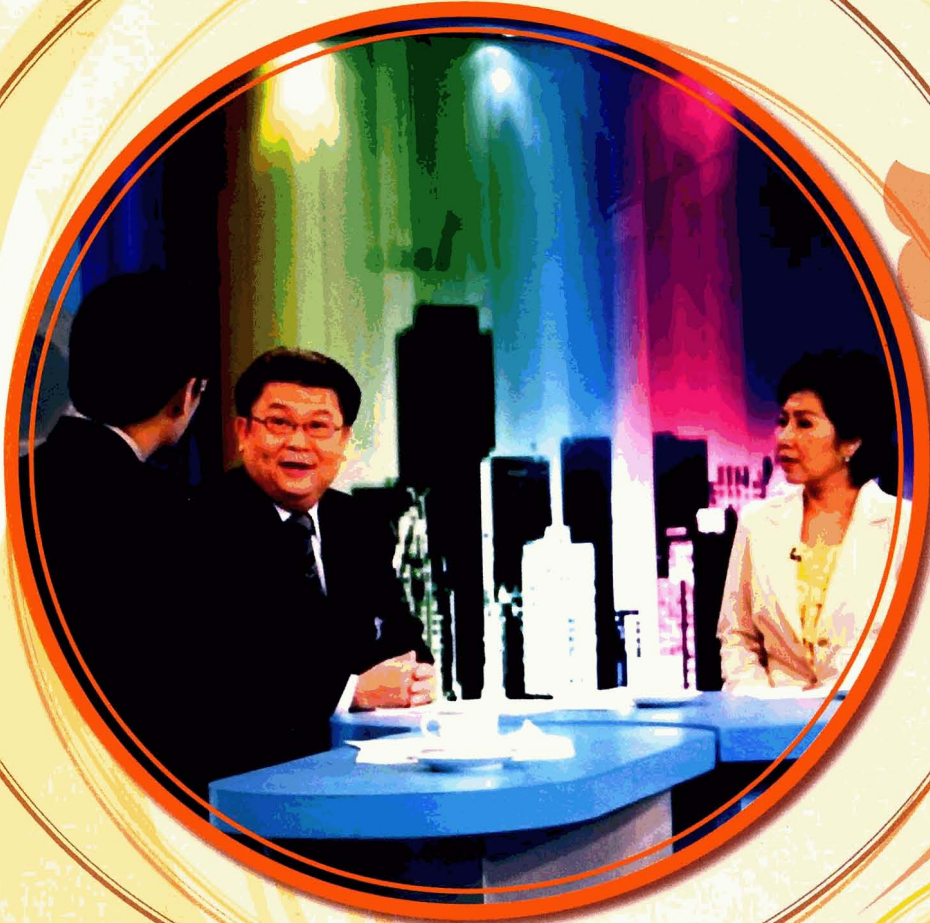
จุลสาร

ประชาคม ประกันคุณภาพการศึกษา

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓

www.onesqa.or.th

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

“การบริหาร...
ทิศทาง...
อนาคต...
สมศ. สู่ปีที่ ๑๐”

โดย
ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์
ผู้อำนวยการ สมศ.

การพัฒนา (ร่าง) มาตรฐาน ตัวบ่งชี้
การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม
(พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘)
ระดับศึกษาปฐมวัย (๒-๕ ปี)

Editor Note

บทบรรณาธิการ

เดือนมิถุนายนเข้าสู่ช่วงฤดูฝนและเป็นช่วงเปิดภาคเรียนของสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัยต่างๆ นักเรียน นิสิต นักศึกษาหลายคนคงมีการปรับเปลี่ยนสถานที่เรียนและอยู่ระหว่างการปรับตัวกับสถานที่เรียนใหม่ เพื่อนเรียนใหม่ นอกจากนี้ ยังถือเป็นช่วงที่สถานศึกษาหลายแห่งโดยเฉพาะสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่จะต้องได้รับการประเมินภายนอก รอบสอง (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๓) จาก สมศ. ซึ่งในช่วงนี้ ถือว่าเป็นโค้งสุดท้ายของการประเมินภายนอก ในรอบที่สองแล้ว สมศ. ก็ขอเป็นกำลังใจให้กับสถานศึกษาและจะอยู่เคียงข้างสถานศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

จุลสารฉบับที่ผ่านมาเป็นการนำเสนอ(ร่าง) มาตรฐาน ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘) ทั้ง ๓ ระดับ ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ในฉบับนี้ เรามาติดตามในส่วนของ “การบริหาร...ทิศทาง...อนาคต สมศ. สู่ปีที่ ๑๐” โดย ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ ผู้อำนวยการ สมศ. รวมถึงการพัฒนา(ร่าง)มาตรฐาน ตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่สาม (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘) ระดับการศึกษาปฐมวัย (๒-๕ ปี) ซึ่งขณะนี้ในประเทศไทยมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเฉพาะปฐมวัยจำนวนกว่า ๒๑,๕๐๐ แห่งทั่วประเทศคว้ามารฐาน ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยจะเป็นอย่างไร เนื่องจากการจัดการศึกษาให้กับเด็กอย่างมีคุณภาพจะเป็นรากฐานที่สำคัญให้กับเด็กที่จะโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพด้วยเช่นกัน

หัวหน้ากลุ่มงาน กสส.
บรรณาธิการประจำฉบับ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการบริหาร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์

กองบรรณาธิการ

นางทิพย์ นิลนพคุณ

นายนาวัน วิทยาภรณ์

นางสาวทวีรัก กลิ่นสุคนธ์

นางสาวมาลัย ศรีศิริรุ่งโรจน์

นางสาวภาคพิชา ภูทับทิม

นางมณีนรัตน์ จันทนา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ชั้น ๒๔ อาคารพญาไทพลาซ่า เลขที่ ๑๒๘ ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๖-๓๔๕๕ โทรสาร ๐-๒๒๑๖-๕๐๔๓-๖

<http://www.onesqa.or.th> e-mail: info@onesqa.or.th

การบริการ...ทิศทาง...อนาคต

สมศ. สู่ปีที่ ๑๐

ประเด็นรายการายการบายนี้นี้มีคำตอบ

โดย ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์
ผู้อำนวยการ สมศ.

จากการที่ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ ได้มารับตำแหน่งผู้อำนวยการ สมศ. เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมานั้น ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ สมศ. ได้นำเสนอ การ “บริหาร...ทิศทาง...อนาคต สมศ. สู่ปีที่ ๑๐” ในรายการบายนี้นี้มีคำตอบ ทาง สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา

ประเด็นคำถามและข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ คงหนีไม่พ้นเรื่อง มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การประเมินภายนอก รอบสาม มาตรฐาน ตัวชี้วัดของ สมศ. กับต้นสังกัด สามารถ ปรับให้เหมือนกันหรือเป็นแนวทางเดียวกันได้หรือไม่ เพื่อไม่ให้เกิดความยุ่งยากกับ สถานศึกษา แล้วสมศ. จะมีวิธีประเมินอย่างไรให้รู้เท่าทัน หากสถานศึกษาจัดทำ รายงานประเมินตนเองให้ดูดี เพื่อรองรับการประเมินจาก สมศ. สมศ. มีแนวทาง การอบรมพัฒนาผู้ประเมินอย่างไร เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการประเมินด้านอัตลักษณ์ ของสถานศึกษา สมศ. ขอสรุปประเด็นการสนทนาในลักษณะของการถาม - ตอบ มาเพื่อให้ได้บรรยากาศในการสนทนากัน ดังนี้

- ก่อนเข้ามหาวิทยาลัย สมศ. ท่านมีบทบาทหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องการประเมินอย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : เมื่อ ๑๐ กว่าปีที่แล้ว วารสารเอเชียใต้ได้จัดอันดับของมหาวิทยาลัยในเอเชีย ซึ่งปรากฏว่า ไม่มีมหาวิทยาลัยไทยติดอันดับ จากจุดนั้นทำให้สภาการศึกษาได้เริ่มสังเกตเห็นความสำคัญและจะทำการจัดอันดับมหาวิทยาลัยไทยเอง ในสมัยนั้น โดย ดร.รุ่ง แก้วแดง เป็นผู้ขับเคลื่อน ขณะนั้นผมเป็นเลขาธิการที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) จากแนวคิดนี้ทางที่ประชุม ทปอ. เห็นว่าก่อนการจัดอันดับควรที่จะต้องพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพก่อน และได้จัดประกวดเรื่องการพัฒนาคุณภาพขึ้น แต่เนื่องจากในช่วงนี้ยังไม่มีหน่วยงานที่ทำการประกันคุณภาพ จึงมีการผลักดันให้เกิด สมศ. ขึ้นเมื่อ ๘ ปีที่แล้ว ขณะนั้นผมดำรงตำแหน่งเป็นคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขณะเดียวกันก็ได้รับบทบาทเป็นผู้ประเมินของ สมศ. ระดับอุดมศึกษาด้วย ทำให้มีความเข้าใจทั้งสองบทบาทเป็นอย่างดี ต้องยอมรับการประเมินในยุคนั้นเรื่องทัศนคติเป็นเรื่องสำคัญมาก ดังนั้นการอาสาเข้ามาบริหาร สมศ. ผมคิดว่าเป็นงานที่ท้าทาย ขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษาให้ไปในทางที่ถูกที่ควร เป็นงานที่มีส่วนช่วยในเรื่องการปรับทัศนคติของทุกคน ทุกปัจเจก ทั้งนิสิตนักศึกษา คณาจารย์ได้ตระหนักถึงคุณภาพ และหันมาพัฒนาตนเองกันมากขึ้น เมื่อหน่วยย่อยมีคุณภาพหน่วยใหญ่ก็เกิดคุณภาพไปด้วย

- หลังจากที่มีการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษารูสึกยอมรับในเรื่องนี้หรือไม่ อย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : ผมอยู่กับจุดเริ่มต้นของการเกิดการประเมิน ในบทบาทของผู้รับการประเมินก็มองเห็นว่าการประเมินเป็นเรื่องสำคัญ เป็นวิธีการขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษาทั่วประเทศ หากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าเรื่องนี้เป็นการที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จตั้งแต่เริ่มต้น ในส่วนบทบาทผู้ประเมินก็ไม่ใช่งานที่ง่าย เพราะต้องเข้าไปตรวจสอบข้อมูล ต้องให้คำแนะนำให้สถานศึกษาในทิศทาง การพัฒนาในอนาคต และคำแนะนำที่ต้องมีคุณค่า ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ประเมินและคำแนะนำที่เสนอต้องเป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาอยากยอมรับ เห็นด้วย และปฏิบัติได้

- ทัศนคติของผู้บริหารในการประเมินทั้งสองรอบดีขึ้นหรือไม่ อย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : การประเมินในรอบแรกนั้นยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนไทย ที่ผ่านการประเมินในสถานศึกษาจะเพียงการประเมินการเรียนของนักเรียน นักศึกษาเท่านั้น แต่ยังไม่มีการประเมินการจัดการเรียน การสอนของครู อาจารย์ หรือการประเมินการบริการของผู้บริหาร เมื่อมีหน่วยงาน สมศ. เกิดขึ้นจึงได้พัฒนาสื่อเป็นความสำเร็จของ สมศ. ที่สามารถปลูกฝังวัฒนธรรมการประเมินได้แล้ว

ก่อนการจัดอันดับคอรัก็
จะด้วยพัฒนเบสกาเบกกา
ให้เบกกาเบกกาเบกกาเบกกา
จุดเบกกาเบกกาเบกกาเบกกา
เบกกาเบกกาเบกกาเบกกา

- ผลการประเมินภายนอกในสองรอบที่ผ่านมา มีพัฒนาการอย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : จากผลการประเมินรอบแรก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศสถานศึกษาผ่านการประเมินเพียง ๔๘% ซึ่งในช่วงนั้นเกิดโรเรียน I See U ขึ้นและหนังสือพิมพ์มติชนได้ร่วมมือกับบริษัทต่างๆ มาพัฒนาโรงเรียนเหล่านั้น ส่วนผลการประเมินในรอบที่สอง มีพัฒนาการมากขึ้นสถานศึกษาผ่านการประเมิน ๘๗% และโรเรียน I See U มีผลประเมินที่ดีขึ้น ส่วนการอาชีวศึกษาในรอบแรกเป็นการประเมินในลักษณะวิจัย และยังไม่ตัดสินผลเป็นค่าคะแนน ส่วนในรอบสองผลคะแนนสถานศึกษาผ่านประมาณ ๖๐% ส่วนระดับอุดมศึกษาในรอบแรกผ่านประมาณ ๔๐% ในรอบสองมีผลที่ดีขึ้น คือผ่านประเมิน ๘๗-๘๘% แต่อย่างไรก็ตามผลการประเมินรอบแรกกับรอบสองจะเปรียบเทียบกันไม่ได้ เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัด ซึ่งในการประเมินรอบสามมีความพยายามจะพัฒนาให้ตัวชี้วัดที่คงที่ตายตัว มีความแม่นยำ เหมาะสม และสามารถดูพัฒนาการได้

- การประเมินในรอบสอง ยังมีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการประเมินอีกมากนักเพียงใด และจะประเมินครบทั้งหมดเมื่อใด

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประเมินไปแล้วได้กว่า ๙๐% ยังมีสถานศึกษาอีกประมาณ ๔๐๐ กว่าแห่งที่ยังไม่ได้ประเมิน ส่วนระดับอุดมศึกษา ยังเหลือสถานศึกษาอีกจำนวน ๑๔ แห่ง ซึ่งทุกแห่งเป็นวิทยาลัยในสังกัดของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คาดว่าจะประเมินเสร็จตามแผนปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ คือภายในเดือนกันยายนนี้

• การประเมินรอบสาม ทิศทางจะเป็นอย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : เนื่องจากการประกาศกฎกระทรวงใหม่ขึ้น กำหนดให้สถานศึกษาต้องทำการประกันคุณภาพภายในทุกปีและทำรายงานประจำปี ส่วน สมศ. จะเข้าไปตรวจเยี่ยมและยืนยันผลทุก ๕ ปี ดังนั้นตัวบ่งชี้จะมีการปรับให้เชื่อมโยงกันระหว่างการประกันภายในและการประเมินภายนอก โดย สมศ. จะไม่กำหนดตัวบ่งชี้ซ้ำซ้อนกับการประกันภายในกำหนดไว้แล้ว เช่น ระดับอุดมศึกษา การประกันภายใน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) จะให้น้ำหนักของตัวบ่งชี้เข้า (Input) และกระบวนการ (Process) ๗๕% และผลผลิต (Output) ๒๕% การประเมินภายนอกของ สมศ. จะให้น้ำหนักของตัวบ่งชี้เข้า (Input) และกระบวนการ (Process) ๒๕% และผลผลิต (Output) ๗๕% เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน

• มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินรอบสามจะมีการปรับลดหรือเพิ่มอย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : จากมติของคณะกรรมการบริหาร สมศ. ได้ให้หลักคิดเรื่องการกำหนดมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินของทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา คือ ลดตัวบ่งชี้ลงเพื่อไม่ไปเพิ่มภาระให้กับสถานศึกษา โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ที่ซ้ำซ้อนกับการประกันคุณภาพภายใน แต่ให้เน้นตัวบ่งชี้ที่เป็นเชิงคุณภาพมากขึ้น และพยายามให้การประเมินเป็นเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดคุณภาพจริง ๆ

• การประเมินเชิงสร้างสรรค์เป็นอย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : เนื่องจากการประเมินที่ผ่านมา สถานศึกษาที่ไม่ผ่านประเมินจะมีความรู้สึกว่าย่ำแย่ และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีกับการประเมิน แต่ในการประเมินรอบสาม จะเป็นการประเมินที่สร้างความรู้สึกรับรู้เป็นความรู้สึกของความต้องการที่จะพัฒนาตนเองและร่วมการพัฒนาไปด้วยกัน โดยมี สมศ. เดินอยู่เคียงข้าง มีหน้าที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะกับสถานศึกษา

การประเมินเชิง
สร้างสรรค์เป็น
อย่างไร

• ตัวบ่งชี้ในการประเมินรอบสาม จะมีลักษณะแตกต่างกับรอบสองหรือไม่ อย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : ในการประเมินรอบสามได้กำหนดตัวบ่งชี้ (KPI) ออกเป็น ๓ ชุด คือ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ซึ่งพัฒนาต่อเนื่องมาจากการประเมินในรอบแรกและรอบสอง เป็นตัวบ่งชี้ที่คงที่ตายตัว ไม่เปลี่ยนแปลง หากจะมีการเปลี่ยนแปลงจะต้องแจ้งสถานศึกษาล่วงหน้าเท่านั้นพอ เพื่อให้สถานศึกษาได้เตรียมตัวในการจัดเก็บข้อมูล ตัวบ่งชี้ชุดที่ ๒ คือ ตัวบ่งชี้เชิงอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ปรัชญา พันธกิจ นวัตกรรม ซึ่งตัวบ่งชี้ชุดนี้จะทำกลับกันกับตัวบ่งชี้ชุดแรกซึ่ง สมศ. เป็นผู้กำหนด แต่ตัวบ่งชี้ชุดนี้สถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนด จะเป็นเรื่องจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ตัวบ่งชี้นี้จะมาแก้ปัญหาความแตกต่างของสถานศึกษา เช่น โรงเรียนขนาดเล็กที่เสียเปรียบโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็กมีครูไม่พอ มักจะไม่ผ่านเกณฑ์เรื่องสัดส่วนครูต่อนักเรียน ในขณะที่รัฐบาลไม่สามารถให้อัตรารัฐให้เพียงพอทั่วทั้งประเทศได้ แต่โรงเรียนขนาดเล็กจะมีจุดเด่นในเรื่องอื่น อย่างเช่น นักเรียนจะมีความโดดเด่นในเรื่องวัคซีนชีวิต ทักษะชีวิต หรือการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น ดังนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีอัตลักษณ์ที่ไม่เหมือนกัน หรือในระดับมหาวิทยาลัยที่ตัวบ่งชี้ชุดที่สองนี้เป็นตัวช่วยตัดสินใจในการเลือกกลุ่มมหาวิทยาลัยได้อีกทางหนึ่ง ส่วนตัวบ่งชี้ชุดที่ ๓ คือ ตัวบ่งชี้เชิงมาตรการส่งเสริมเป็นตัวบ่งชี้ที่ปรับเปลี่ยนไปตามกาลเวลา ตามสภาพปัญหาทางสังคม และเป็นตัวบ่งชี้ที่เป็นเครื่องมือของภาครัฐ ในการขับเคลื่อนคุณภาพสังคมโดยรวม

• ตัวบ่งชี้ที่ปรับเปลี่ยนไปตามเวลา มีลักษณะอย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : การปรับเปลี่ยนไปตามเวลาหมายถึง สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองและสังคม เช่นในปัจจุบันนี้ จะเป็นเรื่องการปรองดอง ความสามัคคี สมานฉันท์ เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนเข้มแข็ง อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม พลังงาน อาหาร ซึ่งมองว่าสถานศึกษาควรจะแสดงบทบาทเป็นผู้ชี้นำสังคม ดังนั้นมิติของการประเมินจะเปลี่ยนไป จะไม่ตายตัวและล้าสมัย ตัวบ่งชี้ชุดที่ ๓ จะแสดงถึงการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมหาวิทยาลัยอาจจะต้องทำมากกว่าที่ สมศ. กำหนด ดังนั้น สถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีตัวบ่งชี้ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความถนัด ความสนใจ พื้นที่ และศักยภาพของบุคลากร

• การปรับเปลี่ยนตัวบ่งชี้หรือเกณฑ์ในรอบที่สาม สถานศึกษาจะเตรียมตัวให้ทันการประเมินได้อย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : การปรับเปลี่ยนตัวบ่งชี้และเกณฑ์จะมีชุดแรก คือ ตัวบ่งชี้พื้นฐานที่ สมศ. จะต้องบอกล่วงหน้า ๑ ปี แต่ตัวบ่งชี้ชุดที่ ๒ คือ ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดและแจ้ง สมศ. มีข้อตกลงชัดเจนก่อนการประเมิน โดยผ่านความเห็นชอบจากต้นสังกัดและบอร์ดบริหารแต่ละระดับ แต่ชุดที่ ๓ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้เชิงมาตรการส่งเสริมจะเป็นตัวบ่งชี้ที่เป็นไปตามสถานการณ์ของสังคม ถ้าเปรียบเหมือนข้อสอบ สมศ. จะต้องบอกโจทย์ข้อสอบไปก่อนล่วงหน้า ๑ ปี ก่อนจะไปออกใบคำตอบ

• กรณีโรงเรียนชาวเขา จะกำหนดตัวบ่งชี้ชุดที่ ๒ ได้อย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : ตัวบ่งชี้ชุดที่ ๒ เป็นประเด็นที่มีคำถามมากเหมือนกันว่าอะไรเป็นอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ สถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องมีอัตลักษณ์ต่างกันทุกแห่งหรือไม่ ซึ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เสนอว่าควรที่จะกำหนดอัตลักษณ์ร่วมกันตามกลุ่มพื้นที่ เพื่อจะมีผลกระทบต่อสังคมมากขึ้น กรณีโรงเรียนชาวเขาอาจดูผลผลิตจากการเรียนร่วมกันของต่างชนเผ่า การทำกิจกรรมร่วมกันได้ พูดภาษาไทยได้ ซึ่งตัวบ่งชี้ชุดที่ ๒ สถานศึกษาจะต้องเสนอมาที่ สมศ. เพื่อนำเสนอบอร์ดพิจารณาว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่ยอมรับได้หรือไม่ ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ตอนนี้เป็นหลักการ ส่วนรายละเอียดอาจจะต้องคุยกันต่อไปเพื่อสร้างความเข้าใจอีกครั้ง

ถ้าเปรียบเหมือนข้อสอบ สมศ. จะต้องบอกโจทย์ข้อสอบไปก่อนล่วงหน้า ๑ ปี ก่อนจะไปออกใบคำตอบ

• หลักการของตัวบ่งชี้ทั้ง ๓ ชุด มีข้อดีอย่างไร

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : ตัวบ่งชี้ชุดแรกที่ไม่เปลี่ยนแปลงจะเป็นตัวเลขที่สามารถนำเสนอในเชิงพัฒนาการได้ และในการประเมินรอบที่สี่ จะนำมาเทียบเคียงได้ ตัวบ่งชี้ชุดที่ ๒ เป็นตัวบ่งชี้ที่สร้างความแตกต่างในการประเมิน ทำให้เกิดการประเมินอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นในรอบสาม สถานศึกษาน่าจะมีความสุขเมื่อรับการประเมิน เพราะตัวบ่งชี้ชุดนี้ทำให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น เพราะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องความแตกต่างกันของสถานศึกษา เช่น พื้นที่ ขนาด อายุ งบประมาณ และข้อจำกัดต่างๆ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าผลประเมินที่ผ่านมา ยืนยันได้ชัด เช่น โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนในเมืองกับนอกเมือง จะมีผลประเมินต่างกัน เป็นต้น และตัวบ่งชี้ชุดที่ ๒ นี้จะเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานศึกษาที่มีอัตลักษณ์ที่ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการกับบุตรหลานของตนเอง เช่น ด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น ส่วนตัวบ่งชี้ชุดที่ ๓ เป็นตัวบ่งชี้ที่สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติที่ชัดเจนและเด่นชัด

• **ตัวบ่งชี้ระดับอุดมศึกษาจากรอบสองที่ใช้ประเมินคณะที่มีความแตกต่างกัน อย่างคณะวิศวกรรม กับคณะศิลปกรรมศาสตร์นั้น ในรอบสาม สมศ. จะปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมแต่ละคณะอย่างไร**

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : การกำหนด KPI (Key Performance Indicator) ในช่วงแรกของการประเมิน จะกำหนด KPI เป็นเชิงปริมาณทั้งหมด การวัดเชิงปริมาณจะทำได้ง่าย ได้ผลชัดเจนในกรณีของคณะทางสายวิทยาศาสตร์ แต่สำหรับสายสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ ผลจะเป็นนามธรรม ต้องยอมรับว่าเป็นเรื่องไม่ง่ายและ เป็นไปไม่ได้ที่จะใช้บรรทัดฐานเดียวไปวัดมหาวิทยาลัยทุกประเภท เช่น ในรอบแรกการวัดเรื่องเครื่องมือในการเรียนรู้ กำหนดว่าจำนวนคอมพิวเตอร์ต่อผู้เรียน ผู้สอน คณะทางสายวิทยาศาสตร์จะได้เปรียบ เพราะเป็นเครื่องมือที่ต้องใช้ในการเรียนรู้ แต่ถ้าเป็นคณะดุริยางคศิลป์ไทย การของบประมาณจัดซื้อคอมพิวเตอร์มักจะไม่ได้รับอนุมัติ เนื่องจากไม่ได้ เป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการเรียน ดังนั้นเมื่อมีการประเมิน ก็จะได้คะแนนในเกณฑ์นี้ เป็นต้น ซึ่งความแตกต่างนี้ ไม่เพียงแต่ระดับอุดมศึกษาเท่านั้น จะเกิดกับทุกแห่งและทุกระดับด้วย

เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ดังนั้นในรอบสามจึงได้สร้างมาตรการเทียบเคียงขึ้น ยกตัวอย่าง ตัวบ่งชี้เรื่องผลงาน วิจัยที่จะต้องตีพิมพ์และเผยแพร่ สายวิทยาศาสตร์นั้นจะได้เปรียบกว่าสายศิลปกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ที่ไม่ได้เน้นการตีพิมพ์ ดังนั้นจึงจะปรับใหม่ให้เป็นการเผยแพร่ ตีพิมพ์แทน โดยกำหนดให้เผยแพร่เป็นคำใหญ่ และตีพิมพ์ เป็นคำย่อย เนื่องจากการเผยแพร่จะครอบคลุมไปถึงการจัดนิทรรศการ การแสดง ดังนั้นจะทำให้สามารถวัดได้ทั้งสาย วิทยาศาสตร์และสายสังคมศาสตร์ เช่นเดียวกันในเรื่องสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร จะเกี่ยวข้องกับสายวิทยาศาสตร์มากกว่า สายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์จะมีความยากลำบากมากในการเก็บข้อมูลนี้ เรื่องนี้กำลังจะพิจารณาร่วมกันกับต้นสังกัด ว่าจะประเมินอะไรที่เป็นการเทียบเคียงได้ หรือแม้กระทั่งตัวบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตในเรื่องการที่บัณฑิตที่จบแล้วได้งานทำและ ประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปีจะมีข้อได้เปรียบเสียเปรียบ เช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีปรัชญาเพื่อต่อยอด ให้กับคนที่ทำงานแล้ว แต่ความหมายของการได้งานทำ คือการได้งานใหม่ ซึ่งนักศึกษาที่มาเรียนส่วนใหญ่มีงานทำอยู่แล้ว เช่นเดียวกันกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ผลิตบัณฑิตออกมาแล้วไม่ได้ทำงาน เพราะบวชเป็นพระ หรือกรณีเรื่องอาจารย์ที่มี วุฒิปริญญาเอก จะไปกระทบอีกหลายคณะที่เป็นเชิงปฏิบัติ เช่น สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม หรือแพทยศาสตร์ เนื่องจาก อาจารย์ที่เน้นสายปฏิบัติอาจจะไม่จำเป็นต้องจบปริญญาเอก เช่น ศิลปินแห่งชาติหรือหมอผ่าตัดที่เก่งมีความเชี่ยวชาญ ขำนาญ มาทำการสอนจะนับไม่ได้เพราะวุฒิปริญญาเอกจะเน้นสายวิชาการ ตัวบ่งชี้นี้จะทำให้ผู้บริหารก็จะเน้นส่งอาจารย์ ให้ไปเรียนปริญญาเอกกันหมด เพื่อให้ผ่านประเมินของ สมศ. สายศิลปะก็จะเสียเปรียบ ตัวอย่างเหล่านี้จึงทำให้ต้อง กำหนดมาตรการเทียบเคียงขึ้น

• **ในเรื่องปริญญาเอกจะกระทบกับเรื่องการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์จะป้องกันอย่างไร**

ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ : เรื่องนี้ได้นำมาพิจารณาด้วย จะเป็นเรื่องของอำนาจในการจำแนก กรณีนี้ จะเลือกเฉพาะบางสาขา และกำหนดเป็นวุฒิสูงสุดในสาขานั้น

สุดท้ายนี้ ก็หวังว่า กระบวนการทาง ความคิดที่จะส่งผลออกไปสู่การปฏิบัติของ สมศ. จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติได้ ทั้งนี้ ก็ด้วยความร่วมแรงร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เห็นคุณค่าของคำว่าคุณภาพการศึกษาของชาติ ซึ่ง สมศ. กำลังผลักดันเรื่องห่วงโซ่คุณภาพที่จะมีผล ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งแนวระนาบ และแนวตั้งซึ่งโอกาสต่อไป คงจะได้มาพูดคุยกันต่อ สวัสดิ์ศรี

การพัฒนา (ร่าง)มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การประเมิน คุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๘) ระดับการศึกษาปฐมวัย (๒-๕ ปี)

ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น
- (๒) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น
- (๓) ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

สมศ.จึงได้พัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยทุกประเภท โดยแบ่งสถานศึกษาระดับปฐมวัย เป็น ๒ กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ ๑ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน ตามมาตรา ๑๘(๒) ได้แก่ โรงเรียนของรัฐและโรงเรียนเอกชน

กลุ่มที่ ๒ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามมาตรา ๑๘(๑) และ มาตรา ๑๘(๓) ได้แก่ สถานศึกษาระดับปฐมวัยในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย เขตพื้นที่ปกครองพิเศษ (กรุงเทพฯและเมืองพัทยา) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์(ของรัฐหรือของเอกชน) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน (ของรัฐหรือของสถานประกอบกิจการ) กระทรวงกลาโหม(กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ) สำนักนายกรัฐมนตรี (กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน) กระทรวงศึกษาธิการ(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)

ทั้งนี้ในการประเมินคุณภาพภายนอกในสถานศึกษากลุ่มที่ ๒ นั้น เป็นการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรก และเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผลการประเมินคุณภาพภายนอกในภาพรวมจึงเป็นการยืนยันสภาพจริง ไม่ตัดสินได้-ตกผ่าน-ไม่ผ่าน กำหนดแต่เพียงว่า “ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ.แล้ว” ซึ่งในการพัฒนา (ร่าง)มาตรฐาน ตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.๒๕๕๔-พ.ศ.๒๕๕๘) ระดับการศึกษาปฐมวัย (๒-๕ ปี) ได้พัฒนาขึ้น จากมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๓) ของศูนย์พัฒนาเด็กที่ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ตามที่ได้มีการจัดประชุมชี้แจงและแจกแบบสอบถามให้กับสถานศึกษาในกลุ่มที่ ๒ เมื่อวันที่ ๕-๑๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ตามภูมิภาคต่างๆ ได้แก่ จังหวัดสงขลา จังหวัดอุดรธานี จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดนนทบุรี ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการสรุปผลงานวิจัยเพื่อแจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสถานศึกษา ต่างๆ ดังกล่าวได้ทราบเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

สมศ. ได้มีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น เพื่อการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๘) ระดับการศึกษาปฐมวัย (๒-๕ ปี) จำนวน ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๘ และวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๓ ณ โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพฯ โดยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านเด็ก ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนสมาคม/มูลนิธิต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก ผู้แทนต้นสังกัด/หน่วยงานที่รับผิดชอบทุกแห่ง และผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนผู้ดูแลเด็กจากภาคเหนือ(จ.เชียงใหม่ จ.นครสวรรค์) ภาคใต้(จ.สงขลา) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(จ.ขอนแก่น จ.นครราชสีมา จ.อุบลราชธานี) และภาคกลาง(กรุงเทพฯ) มีผู้เข้าร่วมประชุมดังกล่าวจำนวนกว่า ๑๗๒ คน จากนั้นจึงได้ทดลองประเมินคุณภาพภายนอกนำร่องในสถานศึกษา ๖ แห่ง ดังนี้

- วันที่ ๑๖-๑๗ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ประเมินนำร่องในสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(จ.นครราชสีมา) ๑ แห่ง กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์(กรุงเทพฯ) ๑ แห่ง และสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพฯ ๑ แห่ง
- วันที่ ๑๙-๒๐ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ประเมินนำร่องในสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(จ.ภูเก็ต) ๑ แห่ง
- วันที่ ๒-๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๓ ประเมินนำร่องในสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข ๑ แห่ง และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (จ.เชียงใหม่) ๑ แห่ง

(ร่าง)มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๘) ระดับการศึกษาปฐมวัย (๒-๕ ปี) ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบ ๔ มาตรฐาน ๑๑ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน มี ๔ มาตรฐาน ๘ ตัวบ่งชี้

- มาตรฐานที่ ๑ ผลการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ด้านผลผลิต ๔ ตัวบ่งชี้ และด้านผลลัพธ์ ๑ ตัวบ่งชี้
- มาตรฐานที่ ๒ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มี ๑ ตัวบ่งชี้
- มาตรฐานที่ ๓ การบริหารจัดการศึกษา มี ๑ ตัวบ่งชี้
- มาตรฐานที่ ๔ การประกันคุณภาพภายใน มี ๑ ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ ๒ ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ มี ๑ ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ ๓ ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม มี ๒ ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้พื้นฐาน	มาตรฐานที่ ๑ ผลการจัดการศึกษา (๕ ตัวบ่งชี้ คำนวณหนัก ๓๐)	ด้านผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ ๑ เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (๑ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๕) ตัวบ่งชี้ที่ ๒ เด็กมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีสมวัยและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ (๕ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๕) ตัวบ่งชี้ที่ ๓ เด็กมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (๓ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๕) ตัวบ่งชี้ที่ ๔ เด็กมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๑ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๕)
	มาตรฐานที่ ๒ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ (๑ ตัวบ่งชี้ คำนวณหนัก ๓๕)	ด้านผลลัพธ์ ตัวบ่งชี้ที่ ๕ เด็กมีความรู้และทักษะพื้นฐานตามพัฒนาการทุกด้าน (๒ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๑๐)
	มาตรฐานที่ ๓ การบริหารจัดการศึกษา (๑ ตัวบ่งชี้ คำนวณหนัก ๑๕)	ด้านการจัดการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ที่ ๖ ผู้สอนมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและเน้นเด็กเป็นสำคัญ (๕ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๓๕)
	มาตรฐานที่ ๔ การประกันคุณภาพ (๑ ตัวบ่งชี้ คำนวณหนัก ๑๐)	ด้านบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ ๗ การบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา (๔ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๑๕)
ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ (ค่าน้ำหนัก ๕)		ตัวบ่งชี้ที่ ๘ การประกันคุณภาพภายใน (๑ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๑๐)
ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม (ค่าน้ำหนัก ๕)		ตัวบ่งชี้ที่ ๙ การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์หรือวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง (๑ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๕) ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐ มาตรการส่งเสริมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน รักษามาตรฐาน และยกระดับมาตรฐานโดยการกำหนดมาตรการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามข้อตกลงในการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรกับรัฐบาล เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (๑ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๒) ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑ มาตรการส่งเสริมการพัฒนาเด็กให้มีทักษะชีวิตที่ดี มีภูมิคุ้มกัน เพื่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืน (๑ ตัวบ่งชี้ย่อย คำนวณหนัก ๓)

สรุปค่าน้ำหนัก

๑. ด้านเด็ก ร้อยละ ๓๐ ได้แก่ มาตรฐานที่ ๑ (๕ ตัวบ่งชี้ แยกเป็นด้านผลผลิต ๔ ตัวบ่งชี้ และด้านผลลัพธ์ ๑ ตัวบ่งชี้)
๒. ด้านผู้สอน ร้อยละ ๓๕ ได้แก่ มาตรฐานที่ ๒ (๑ ตัวบ่งชี้)
๓. ด้านผู้บริหาร ร้อยละ ๓๕ ได้แก่ มาตรฐานที่ ๓ มาตรฐานที่ ๔ รวมถึงตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม (๕ ตัวบ่งชี้)

คณะทำงานพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดตัวบ่งชี้ย่อยในมาตรฐานด้านการบริหารจัดการและด้านประกันคุณภาพให้สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งกลุ่มที่ ๑ (มาตรา ๑๘(๑)) และกลุ่มที่ ๒ (มาตรา ๑๘(๑) และ ๑๘(๓)) และได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นอีกครั้งเมื่อวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๓ โดยมีหน่วยงานต้นสังกัด/หน่วยงานที่รับผิดชอบทุกแห่งเข้าร่วมประชุมพิจารณาแสดงความคิดเห็นในมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินภายนอกระดับการศึกษาปฐมวัย (๒-๕ ปี) และในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ คณะทำงานพัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาปฐมวัยจะดำเนินการพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยในเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๒ ปีต่อไป

